

בבית הדין הצבאי לערעורים

בפני :

אלוף דורון פיילס - הנשיא
 תא"ל אורלי מרקמן - המשנה לנשיא
 אל"ם מאיה הלר - שופטת

בעניין :

ח/XXX רב"ט ד' ב' – המערער (ע"י ב"כ, סרן ליאור עייש; סגן אנסטסיה סורז'נקו)

נגד

התובע הצבאי הראשי – המשיב (ע"י ב"כ, רס"ן מתן פורשט; סרן שחף חיטמן-
 אפיני)

ערעור על פסק דין של בית הדין הצבאי המחוזי במחוז שיפוטי המטכ"ל שניתן בתיק
 מטכ"ל (מחוזי) 244/16 (סא"ל רונן שור – שופט) ביום 3.11.2016. הערעור (הכרעת
 הדין וחומרת העונש) התקבל.

פסק דין

פתח דבר

1. ביום 14.3.2016 הוגש כנגד רב"ט ד' ב', המערער, כתב אישום, שבמסגרתו יוחסו
 לו שתי עבירות: עבירה של החזקת סם מסוכן, לפי סעיף 7(א) ו-7(ג) סיפא לפקודת
 הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973, ועבירה של החזקת כלים, לפי סעיף
 10 סיפא לפקודת הסמים המסוכנים. נטען, כי ביום 14.9.2015, בחוף "גולן",
 החזיק המערער בסם מסוכן מסוג קנאביס במשקל 2.72 גרם נטו וב"מקססה" שבה
 "שרידים מעטים של חומר חום". המערער כפר באשמות שיוחסו לו וטען כי הסם
 והכלי שייכים לחברו האזרח, שגיא, שהכניסם לתיקו של המערער ללא ידיעתו, עד

שנתפסו על-ידי המשטרה. לחלופין, טען כי יש לזכותו מן הטעם של זוטי דברים, או להורות על ביטולו של כתב האישום בשל הגנה מן הצדק. בית הדין קמא דחה, ככלל, את טענות ההגנה והרשיע את המערער במיחוס לו. לאחר מכן, גזר עליו שלושים (30) ימי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודה צבאית, לצד עונשי מאסר מותנה והורדה לדרגת טוראי. ההגנה לא השלימה עם הרשעתו של המערער. לחלופין עתרה לבטל את רכיב המאסר בפועל. מכאן הערעור שלפנינו. נבחן, אפוא, את טענות ההגנה כסדרן. תחילה נדון בטענות כנגד הכרעת הדין, ובהמשך, ככל שנדרש לכך, נדון בטענות כנגד חומרת העונש.

הערעור כנגד הכרעת הדין

א. עיקרי הכרעת הדין

2. לאחר שמיעת עדי התביעה, ובהם, שוטר משטרת ישראל וחוקר מצ"ח, ולאחר שמיעת עדי ההגנה, ובהם המערער וחברו, שגיא – קבע בית הדין קמא ממצאי מהימנות ברורים. נפסק, כי בעוד שהשוטר וחוקר מצ"ח מסרו עדויות מדויקות ובהירות, מסר המערער עדות פתלתלה, מתחמקת ובלתי מהימנה. בית הדין קמא אף מצא לייחס משקל שלילי לסירובו של המערער למסור דגימת שתן בחקירתו הראשונה במצ"ח (בסמוך לאחר שעוכב על-ידי משטרת ישראל), ולעובדה, כי לא התייצב לחקירה נוספת שאליה זומן, ימים ספורים לאחר מכן ואף נפקד מיחידתו במשך כחודש. אשר לשגיא, הלה מסר, כי תיק החקירה במשטרת ישראל בעניינו נסגר מחוסר עניין לציבור וציון, כי הוא היה מי שהביא את הסם והכלים ("מקססה" ואף "באנג") לחוף "גולן", השתמש בסם והכניס את החומר שנותר ואת ה"מקססה" לתיקו של המערער, אשר מסר אותם בהמשך לידי משטרת ישראל. בית הדין קמא התרשם, כי "ניתן לבור את התבן מן הבר ולהסתמך על חלק מגרסתו" של שגיא.

3. לאחר ניתוח העדויות וקביעת ממצאי מהימנות מפורטים ומנומקים, קבע בית הדין קמא, כי הוכחה לפניו, במידה הנדרשת בפלילים, התשתית העובדתית הבאה: תחילה בואר, כי המערער וחבריו שגיא וניר, הגיעו למסיבה בחוף "גולן". נקבע, כי שגיא היה מי שהביא עמו את הסם ואף הביא כלי לעישונו ("באנג"). בהמשך, השתמש שגיא בסם המסוכן באמצעות ה"באנג" ואת יתרת הסם המסוכן וה"מקססה" הטמין בתיקו של המערער, לאחר שביקש ממנו רשות לכך. לאחר מכן, הגיעו השוטרים. אלה הבחינו, כי ניר מחזיק ב"באנג", וקראו לכלל הנוכחים

להוציא את הסמים שברשותם. בתגובה, הוציא המערער מתיקו את הסם האמור והוסיף, כי הסם אינו שייך לו. זמן קצר לאחר מכן, נטל שגיאה את האחריות לסם שנתפס.

נקבע, כי:

"לכל הפחות, בנסיבות הכוללות של האירוע, הנאשם חשד בקיומם של הסם וה'מקססה' ברשותו של שגיאה ועצם ענינו בנקודת הזמן הנוכחית ביחס להימצאות הסם וה'מקססה' בתיקו".

עוד נקבע, כי:

"הנאשם ידע כי הסם וה'מקססה' הוטמנו בתיקו על-ידי שגיאה וכי הסם הוחזק ברשותו פרק זמן משמעותי... עד לתפיסתו על-ידי השוטרים. לכל הפחות, הנאשם חשד בהימצאות הסם בתיקו וקיימת בעניינו 'עצימת עיניים'".

4. בית הדין קמא קבע, כי בנסיבות המעשה ואף נוכח התנהלותו של המערער בחקירה ובמהלכה, לא מתקיימת הגנה של זוטי דברים. הוטעם, כי "קיים אינטרס ציבורי של ממש, לפיו **חיילים** לא יחזיקו ברשותם סמים מסוכנים שהם בבחינת 'לפתח חטאת רובץ'... ההחזקה לא הייתה רגעית, אלא לפרק זמן לא מבוטל של כשעתיים, ולולא היו מגיעים השוטרים למקום, סביר להניח כי הנאשם היה ממשיך להחזיק בסם... עבור אדם אחר" (הדגשה במקור).

5. בדומה, נקבע, כי במקרה דנן, לא מתקיימת הגנה מן הצדק וכי לא נפל פגם בהחלטת התביעה להעמיד את המערער לדין כאמור, בוודאי לא כזה, המחייב לבטל את כתב האישום ואף לא להמיר את סעיף האישום בסעיף שאינו נושא רישום פלילי. בית הדין קמא הדגיש, כי לעומת עניינו של שגיאה, אשר כאמור, תיק החקירה בעניינו נסגר בעילה של חוסר עניין לציבור, אופיו המיוחד של הצבא וחשיבות המשמעת במסגרת הצבאית, מבססים את הצורך בהעמדתו של המערער לדין פלילי בעבירה הנושאת רישום פלילי "מופחת". זאת ועוד, משהמערער נמנע מליטול אחריות למעשיו ואף "ניסה פעם אחר פעם ובדרכים שונות להרחיק עצמו מן הסם שנתפס ברשותו, הרי שהתנהלותו בחקירה מלמדת כי ידיו אינן נקיות בבואו לבקש מבית הדין להתחשב בשיקולי צדק והגינות".

ב. טענות ההגנה בערעור

6. תחילה נטען על-ידי ההגנה, כי המערער "לא שלט שליטה ממשית ומשמעותית בסם ובכלי". ההגנה עתרה לקבוע, כי לאור התנהלותו של שגיאה במהלך האירוע,

אין לקבוע כי השליטה של המערער בתיק הייתה ייחודית או בלעדית. עוד נטען, כי "בחירת התמונה הראייתית ברגע הרלוונטי... מובילה למסקנה, כי לא הוכח שהמערער חשד בקיומם של חפצים אסורים בתיקו האישי". בהתאם, עתרה ההגנה להורות על זיכוי של המערער מהבחינה העובדתית.

7. לחלופין, נטען, כי יש לזכות את המערער נוכח קיומה של הגנת זוטי דברים, כאמור בסעיף 34 לחוק העונשין, התשל"ז-1977. נטען, כי על-פי קביעותיו של בית הדין קמא, מעשיו של המערער "מתמצים בהסכמה שבשתיקה... לאפשר לחברו לשים את שאריות הסם בתיקו... באופן זמני ולפרק זמן קצר" ותוך קיומו של יסוד נפשי מסוג "עצימת עיניים". לדידה של ההגנה, בנסיבות אלה, הפגיעה באינטרס הציבורי היא "קלת ערך". הוטעם גם, כי התנהגותו הפאסיבית של המערער מנותקת "מהווי חייו הצבאיים ומשירותו הצבאי". נטען גם, כי על-פי הנחיות היועץ המשפטי לממשלה (סעיף 7 להנחיה 4.1105 בנושא מדיניות התביעה – סמים: אחזקה ושימוש לצריכה עצמית (2003)), "ככל שבגיר שנתפס עם כמות קטנה של סם מסוכן, ואין בעברו עבירות קודמות לפי פקודת הסמים המסוכנים, ניתן לסגור את תיקו הפלילי מפאת חוסר עניין לציבור, תוך שיוזהר לבל יעבור עבירות דומות בעתיד". ואמנם, בעניינו של שגיא, חברו של המערער, ומי שהביא את הסם ואף השתמש בו, נסגר תיק החקירה, מחוסר עניין לציבור. נטען בהקשר זה, כי "תיקו של המערער היה אך אמצעי אשר יכול לאפשר, במועד עתידי, ביצוע עבירה... שלציבור אין אינטרס באכיפתה".

8. עוד נטען כי מטעמים של הגנה מן הצדק, נוכח אפלייתו של המערער אל מול חברו, שגיא, בנסיבות העניין, ראוי היה לבטל את כתב האישום, או למצער, להמיר את סעיף ההרשעה בסעיף שאינו נושא בצדו כל רישום פלילי. ההגנה סבורה, כי הרשעת המערער בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום "פוגעת פגיעה אנושה בתחושת הצדק".

9. בעת שמיעת הערעור, הוסיפה ההגנה וציינה את השינוי שחל במדיניות התביעה הצבאית בכל הנוגע ל"הסדר מותנה", אשר נכנס לתוקף זמן קצר לפני הדיון, ולפיו, במקרים של כישלון חד-פעמי בעבירה של שימוש או החזקת סם מסוכן מסוג קנאביס, בנסיבות אזרחיות, ככל שמדובר בהחזקה של כמות מועטה מן הסם (הנחיה 3.07 להנחיות התביעה הצבאית הראשית, שכותרתה: "הסדרים מותנים והסדרי הקפאה" (ינואר 2017)), לאחר תקופת תנאי ומעקב מתאימה (ראו סעיף 28 להנחיה) – יבוטל כתב האישום בעבירה כאמור. נטען, כי השינוי במדיניות התביעה הצבאית מחדד את היות הפער בין המערער, שהוא חייל, לבין שגיא – בלתי מוצדק ומחייב, לכל הפחות, להמיר את סעיף האישום לכזה שאינו נושא רישום פלילי.

ג. תשובת התביעה

10. התביעה עתרה לדחות את ערעור ההגנה ולהימנע מלהתערב בפסק-דינה של הערכאה קמא. נטען, כי טענותיה של ההגנה בנוגע לקביעות העובדתיות של בית הדין קמא ביחס לשליטתו של המערער בסם שנתפס וביחס למודעותו לכך, אינן אלא ניסיון להתערב בממצאי מהימנות, שיש לדחותו.

11. בדומה, נטען, כי נסיבות ביצוע העבירות, שבהן הורשע המערער, בהיותו חייל, מחייבות את העמדתו לדין פלילי בעבירות המתאימות לכך בחוק. התביעה טענה, כי יש להבחין בין המערער לחברו שגיא, בהיות המערער חייל וכי יש ליתן אף משקל להתחמקותו של המערער ממתן דגימת שתן בחקירה הראשונה, לנפקדותו בהמשך, ולשקריו בבית הדין ובחקירה.

12. התביעה הבהירה, כי מדיניותה בכל הנוגע להסדרים מותנים והסדרי הקפאה אינה רלוונטית בעניינו של המערער, שכן נועדה לחול על מי שנוטל את האחריות למעשיו, מודה בעובדות כתב האישום ומשתף פעולה בתקופת מבחן בהמשך, בין היתר, בדרך של מסירת דגימות שתן עיתיות (סעיפים 17 ו-28 להנחיה). המערער אשר לא נטל אחריות למעשיו ואף נקבע כי שיקר בבית הדין ובחקירה, ממילא, אינו יכול להיכלל בה.

ד. דיון והכרעה**טענות עובדתיות**

13. דינן של טענות ההגנה כנגד הקביעות העובדתיות שקבע בית הדין קמא להידחות. כידוע, הלכה רבת שנים היא, כי לא בנקל תתערב ערכאת הערעור בממצאי עובדה ומהימנות שקבעה הערכאה הדיונית, שבפניה נשמעו העדים:

"נקודת המוצא לדיון שלפנינו מצויה בכלל, שלפיו אין זו דרכה של ערכאת הערעור להתערב בממצאי מהימנות ובממצאים עובדתיים שקבעה הערכאה קמא. בבסיסו של כלל זה יתרונה הדיוני הבולט של הערכאה הדיונית, השומעת את העדים ומתרשמת מדבריהם, משפת גופם ומאותות האמת" (ע/22/13 טור' סולמאני נ' התובע הצבאי הראשי (2013), ראו גם: ע"פ 193/14 נסראללה נ' מדינת ישראל (טרם פורסם, 26.10.2014); ע"פ 1645/08 פלוני נ' מדינת ישראל (טרם פורסם, 3.9.2009); ע/79/16 טור' פנחס נ' התובע הצבאי הראשי (2017)).

14. בית הדין קמא בחן לפני ולפנים את עדויותיהם של עדי התביעה ועדי ההגנה, ניתחן לעומק ופירט בהרחבה את ממצאי המהימנות ביחס אליהן, תוך שהוא

מנמקם כדבעי. משכך, לא נמצאה עילה להתערב בממצאי המהימנות ואף לא בעובדות שנקבעו על-פיהם.

15. בית הדין קמא בחן בזהירות רבה אלו עובדות הוכחו לפניו למעלה מכל ספק סביר, ומצא להניח לטובתו של המערער, ולו מחמת הספק, כי הסם שאותר בתיקו והוצג על-ידיו לשוטרי משטרת ישראל, הובא, מלכתחילה, על-ידי שגיאה, שאף היה זה אשר עשה בו שימוש במהלך המסיבה, באמצעות ה"באנג" שנמצא במקום. מטעם זה, אף הניח בית הדין לזכותו של המערער, כי לאחר מעשה השימוש, ביקש שגיאה להטמין את הסם וה"מקססה" בתיקו של המערער, על-מנת שיוכל להלך חופשי בחוף, מבלי לעורר חשד כשהסמים ברשותו.

16. עם זאת, לאחר שבחן בקפידה את הראיות שהובאו לפניו, בהתאם לממצאי המהימנות המבוססים שקבע, מצא בית הדין קמא, כי הוכח לפניו, למעלה מכל ספק סביר, כי הסם המסוכן וה"מקססה" הונחו בתיקו האישי של המערער, בידיעתו ובהסכמתו. ממצאיו העובדתיים של בית הדין קמא ובהם, בראש ובראשונה, העובדה, שלא הייתה שנויה במחלוקת, שלפיה המערער הוציא מתוך תיקו את הסם וה"מקססה" ומסרם לידי השוטרים – הקימו חזקה עובדתית ברורה, שלפיה הסם וה"מקססה" נמצאו בהחזקתו של המערער **ובידיעתו** (ראו: סעיף 34 כד לחוק העונשין וסעיף 8 לפקודת הסמים המסוכנים), והמערער לא הרים את נטל הראייה לסתור אותה (ראו והשוו: ע/23/07 רב"ט **מלול נ' התובע הצבאי הראשי** (2007)). על-פי התשתית העובדתית שהוכחה לפני בית הדין קמא, היה המערער מודע להטמנת הפריטים על-ידי חברו בתיקו האישי, וכפי שהוסיף בית הדין קמא וקבע, כאמור, לכל הפחות, חשד המערער בהימצאות הסם בתיקו. לראייה, משנשאלו הנוכחים במסיבה על-ידי השוטרים, על אודות הימצאות סמים ברשותם, מייד, באופן ספונטני, פתח המערער את תיקו והוציא את הסם וה"מקססה" מתוכו (מבלי שנערך חיפוש בתיק). זאת ועוד, תגובתו המיידית של המערער לשוטרים, הייתה כי הסם שייך לחברו. דהיינו, המערער הכחיש בעלות על הסם, אך לא טען בשום דרך, כי הופתע לגלות שהסם נמצא בתיקו. אין זאת אלא, כי הסם וה"מקססה" נמצאו בשליטתו של המערער, למן הרגע, שבו הוטמנו על-ידי שגיאה בתיקו ועד לרגע שבו מסרם המערער בידי השוטרים (להגדרתו של המונח "שליטה", כאמור בסעיף 34 כד לחוק העונשין, ראו ע"פ 4533/07 **אזרי נ' מדינת ישראל**, בפסקה 13 (טרם פורסם, 31.10.2007); ע/57/15 **טור' לייזרוביץ נ' התובע הצבאי הראשי** (2015)).

17. עולה מן המקובץ, כי יסודות העבירות שיוחסו למערער הוכחו כנדרש ויש לקבוע, כי המערער עבר עבירות של החזקת סם מסוכן והחזקת כלים, המשמשים לצריכת סם מסוכן.

הגנת זוטי דברים

18. הלכה פסוקה היא, כי "סייג זוטי הדברים מסיט את מרכז הכובד אל מעשה העברה ומידת פלילותו לאור הערכים המוגנים ומידת הפגיעה בהם" (ע/88,89/11/88, התובע הצבאי הראשי נ' אל"ם מור חיים, בפסקה 34 (2012)). סעיף 34 לחוק העונשין, שכותרתו "זוטי דברים" קובע, כי "לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה, אם, לאור טיבו של המעשה, נסיבותיו, תוצאותיו והאינטרס הציבורי, המעשה הוא קל ערך". נקבע גם, כי ארבעת השיקולים המנויים בהוראת החוק, מהווים תנאים מצטברים לקיומה של ההגנה (ע"פ 807/99 מדינת ישראל נ' עזיזיאן, פ"ד נג(5) 758, 747 (1999); ע"פ 7829/03 מדינת ישראל נ' אריאל הנדסת חשמל רמזורים ובקרה בע"מ, פסקה 25 (טרם פורסם, 14.7.2005)). כמו כן בואר, כי "המשקל הרב ביותר" ניתן לשיקול האחרון – האינטרס הציבורי (עש"ס 5917/07 גרה נ' נציבות שירות המדינה, פסקה 10 (טרם פורסם, 19.8.2007); עניין מור חיים לעיל, פסקה 34). להשלמת התמונה בחלק זה של הדיון, נזכיר, כי יש הסוברים שאף נסיבותיו של העושה עשויות להשפיע על השיקולים לקיומה של ההגנה (ראו עניין אריאל הנדסת חשמל רמזורים ובקרה בע"מ לעיל, בפסקה 26). ולבסוף, יש לציין, כי בהתאם להוראת סעיף 34 לחוק העונשין, הקובע כי "מלבד אם נאמר בחיקוק אחרת, חזקה על מעשה שנעשה בתנאים שאין בהם סייג לאחריות" – נטל ההוכחה הראשוני, אפוא, מוטל על כתפי הטוען לסייג (ראו: י. קדמי, על הדין בפלילים, מהדורה חדשה, 686 (2012)).

19. מן הכלל אל הפרט. במקרה דנן, הגם שעסקינן בכמות קטנה של סם, הרי שאין להתעלם מכך כי הסם שהונח בתיקו של המערער הוא יתרת הסם שהותיר חברו, לאחר שזמן קצר לפני כן, עשה בו שימוש באמצעות ה"באנג" שנמצא במקום וה"מקססה" שהונחה בתיק אף היא. תכלית הנחתם של הסם והכלי בתיקו של המערער, הייתה, כפי שקבע בית הדין קמא, לאפשר לשגיאה להסתובב במקום בחופשיות. השוטרים שהגיעו למקום הבחינו בכלי לשימוש בסם המסוכן ("באנג"), שהוחזק על-ידי חבר שלישי, בגלוי ולעיני כולם. ללמדנו, כי עסקינן במעשה לא חוקי, צריכתו של סם מסוכן, שלעשייתו חברו מספר אנשים והוא התבצע אף לעיני אחרים.

20. זאת ועוד, המערער הוא חייל ואף כי מעשיו לא נעשו בתוככי יחידה צבאית, אלא בנסיבות אזרחיות, למעורבותו של המערער בהחזקת הסם המסוכן והכלים, השלכות אף על תדמיתה של המסגרת הצבאית ועל היבטי המשמעת ומידת הכוונות, אשר ראוי כי ישררו בה (ראו: ע/84/11 התובע הצבאי הראשי נ' רב"ט פרג'ון, עמוד 5 (2011); ע/9/15 התובע הצבאי הראשי נ' רב"ט פרץ (2015)). ידועה ההלכה רבת השנים, שלפיה "למותר הוא להדגיש את הצורך להילחם בנגע הסמים. כך הוא במגזר האזרחי, ועל אחת כמה וכמה בצבא" (בג"ץ 5000/95 טור' ברטלה נ' הפרקליט הצבאי הראשי, פ"ד מט(5) 64 (1995)).

21. עולה מן המקובץ, כי האינטרס הציבורי במיגור נגע הסמים בכלל ובצבא בפרט, בנסיבות העניין, אינו שולי או קל ערך ואין לקבוע כי בנסיבות העניין מתקיימת אך "מידה מינימאלית של סכנה לערך החברתי המוגן" באופן "שאינו הולם מבחינה עניינית את מושג העבירה הפלילית" (ראו: ע"פ 1720/95 מדינת ישראל נ' יוסף (1996), כפי שצוטט בעניין עזיזאן לעיל, בעמ' 761).

22. ודוקו: אף נסיבותיו של המערער אין בהן כדי להטות את הכף ולשנות מן התמונה הכוללת. בעניין זה, די אם נזכיר את מעורבותו של המערער וחלקו בעולם הסמים המסוכנים, עובר לשירותו בצבא, כפי שתיאר באמרתו, שהוגשה כראיה בבית הדין קמא.

הגנה מן הצדק

23. בשונה מהדיון בסייג של זוטי הדברים, אשר כאמור, מתמקד בבחינת מעשה העבירה ומידת פליליותו, הבריא התיכון בהגנה מן הצדק הוא קיומו של הליך פלילי ראוי, צודק והוגן (ראו: ע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' ד"ר בורוביץ, פ"ד נט(6), 776, בעמ' 806-807). דוקטרינת ההגנה מן הצדק משתרעת על כל מקרה שבו קיומו של ההליך הפלילי פוגע באופן ממשי בתחושת הצדק וההגינות, כפי שזו נתפסת בעיניו של בית-המשפט. בבסיסה האינטרס הציבורי להבטיח הליך פלילי הוגן ותכליתה "לעשות צדק עם הנאשם" (עניין בורוביץ לעיל, פסקה 21).

24. ההכרעה בשאלת קיומה של ההגנה מן הצדק ואף ההכרעה בסוגיית הסעד שיש להושיט בעקבותיה, הן פרי של איזון בין "מכלול הערכים, העקרונות והאינטרסים השונים הכרוכים בקיומו של ההליך הפלילי" (עניין בורוביץ לעיל, וראו לאחרונה הדיון בנושא - ע/81/16 רב"ט דתנור נ' התובע הצבאי הראשי (18.4.2017)).

"מן העבר האחד, ניצבים האינטרסים התומכים בהמשך קיומו של ההליך, ובהם: העמדת עבריינים לדין ומיצוי הדין עימם; הוצאת האמת לאור; קיומם של מנגנוני גמול,

הרתעה, וענישה; שמירה על ביטחון הציבור; והגנה על זכויותיו של הקורבן הנפגע. ומן העבר השני, ניצבים האינטרסים השוללים, במקרה הקונקרטי, את המשך קיומו של ההליך, ובהם: הגנה על זכויות היסוד של הנאשם; פסילת מהלכיה הנפסדים של הרשות והרתעתה מפני נקיטת מהלכים דומים בעתיד; שמירה על טוהר ההליך השיפוטי; ושמירת אמון הציבור בבית-המשפט. (שם, עניין **בורוביץ** לעיל).

25. מתווה הדיון בסוגיה, כפי שנקבע בפסיקה, הוא מתווה תלת שלבי, שלפיו "בשלב הראשון על בית-המשפט לזהות את הפגמים שנפלו בהליכים שנקטו בעניינו של הנאשם ולעמוד על עוצמתם, וזאת, במנותק משאלת אשמתו או חפותו. בשלב השני על בית-המשפט לבחון אם בקיומו של ההליך הפלילי חרף הפגמים יש משום פגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגינות... בשלב השלישי, מששוכנע בית-המשפט כי קיומו של ההליך אכן כרוך בפגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגינות, עליו לבחון האם לא ניתן לרפא את הפגמים שנתגלו באמצעים יותר מתונים ומידתיים מאשר ביטולו של כתב-האישום" (שם, פסקה 21).

26. עם זאת, בכל הנוגע לשלב הראשון והשני, שבמסגרתם נבחנים הפגם בהליך הפלילי ועוצמתו, הובעה לאחרונה הדעה, כי חל "שינוי דוקטרינרי" בנושא, אשר הוביל להרחבת תחולתה של ההגנה מן הצדק ולהגמשת המבחנים ליישומה –

"עם השנים, התרככה הדוקטרינה של הגנה מן הצדק והפכה – בנוסף להיותה אמצעי פיקוח על שיקול דעתן של רשויות התביעה על עצם הגשת כתב האישום – לכלי בידי בית המשפט המאפשר לאזן את ההליך עם ערכי הצדק וההגינות של המשפט הפלילי. ההגנה, באופייה החדש, מרחיבה את העדשה דרכה בוחן בית המשפט את מעשה העבירה ואת ההליך המשפטי, ומאפשרת לבית המשפט – אף במקרים בהם הוכחו כל יסודות העבירה – להביט אל עבר הרגע שלפני ביצוע העבירה ואף אל התנהלות ההליך הפלילי הנמצא בעתידו של מעשה העבירה" (ע"פ 7621/14 **גוטסדינר נ' מדינת ישראל**, פסקה 44 לפסק-דינו של השופט הנדל, (טרם פורסם, 1.3.2017)).

27. באותה פרשה, אשר זכתה לכינוי "פרשת הרבנים", קבע השופט הנדל, כי "יש לבדוק האם, ככלות הכול, בנסיבות בהן הוגש כתב האישום נפגעה תחושת הצדק וההגינות" וציין, כי לטעמו, אף מקום שבו לא נפל פגם משמעותי בהתנהלות התביעה, אין להיעצר בשלב הראשון של המבחנים שנקבעו בעניין **בורוביץ**, אלא להמשיך ולבחון את השלב השני, כאמור: "האם נפגעה תחושת הצדק וההגינות המשפטית".

השופטת ברק-ארז נקטה דעה שונה במקצת ולפיה, "יש להצביע על פגם בהחלטת הרשות, אלא שפגם זה עשוי להיות גם הפליה שאינה מכוונת, ובלבד שהיא הפליה משמעותית". השופט השלישי באותו פסק-דין, השופט עמית, נמנע מלהכריע בסוגיה, אך ציין, כי "יש להיזהר מפני הרחבה בלתי מבוקרת של דוקטרינת ההגנה מן הצדק... ובמיוחד טענה המבוססת על הפליה תוצאתית, כמקימה הגנה מן הצדק בדין הפלילי" (שם, וראו גם הסקירה בעניין **דתנר** לעיל, פסקה 42).

28. הדיון בטענה של אכיפה בררנית (מפלה), הוא נדבך חשוב ומרכזי בפיתוח של דוקטרינת ההגנה מן הצדק וביישומה. טענה לאכיפה בררנית מתבררת במסגרת ההגנה מן הצדק ועל-פי אמות המידה שנקבעו ליישומה (ראו: ע"פ 8551/11 **סלכגי נ' מדינת ישראל**, בפסקה 13 לפסק-דינה של השופטת ד' ברק-ארז (טרם פורסם, 12.8.2012); רע"פ 4562/11 **מוחתסב נ' מדינת ישראל** (טרם פורסם, 7.3.2013)). נקבע, כי השאלה האם עניינו של נאשם בפלילים מהווה אכיפה בררנית פסולה, תיבחן על-פי טיבו ואופיו של הקשר בין הנאשם לבין קבוצת הייחוס, שלעומתה נטענת טענת האפליה –

"באופן עקרוני, את טענת האכיפה הבררנית יש לבחון תוך התייחסות לשלוש שאלות: השאלה הראשונה היא מהי קבוצת השוויון שעמה נמנה מי שמעלה את טענת האכיפה הבררנית... השאלה השנייה היא - באותם מקרים שבהם אכן הרשויות לא אוכפות או לא אוכפות באותה מידה כלפי כל מי שנמנה עם אותה קבוצת שוויון - כיצד יש לאבחן מצבים של אכיפה בררנית פסולה ממצבים רגילים ולגיטימיים של אכיפה חלקית מטעמים של מגבלת משאבים וסדרי עדיפויות. השאלה השלישית היא מהו הנטל הראייתי המוטל על מי שמעלה טענה של אכיפה בררנית - באופן כללי, ובמשפט פלילי בפרט. יודגש, כי שלוש השאלות שהוצגו הן נפרדות, אך בחינתן צריכה להתקיים בזיקה הדוקה זו לזו" (עניין **סלכגי** לעיל; וראו גם: ע"פ 6328/12 **מדינת ישראל נ' פרץ** (טרם פורסם, 10.9.2013)).

29. אשר לשאלה השלישית על אודות נטל הראייה, נפסק, כי נוכח חזקת התקינות המנהלית העומדת לזכותה של הרשות המנהלית – נטל ההוכחה מוטל על הטוען לאכיפה בררנית ולפיכך, על הטוען כנגד חוקיות פעולתם של גורמי האכיפה להראות כי נערכה, לכאורה, הבחנה לא ראויה בין מי שנתוניהם הרלוונטיים שווים (בג"ץ 8756/07 **עמותת "מבוי סתום" נ' הוועדה למינוי דיירים**, פסקה 43 (טרם פורסם, 3.6.2008)). משעה שהוצג בסיס ראייתי כאמור, יעבור הנטל אל כתפי הרשות המנהלית להוכיח כי האכיפה – אף שהיא נחזית בררנית על-פני הדברים – התבססה על שיקולים ענייניים וסבירים (ראו: עניין **פרץ** לעיל).

30. נבהיר, כי כל החלטות התביעה נדרשות לעמוד באמות המידה כאמור, לכל אורך ניהול ההליך –

"ההליך הפלילי משובץ צמתים, בהן פתוחות בפני התביעה מספר דרכים שהיא רשאית לצעוד בהן, כאשר הבחירה נתונה בידיה, ובלבד שהחלטה עומדת בכללי המשפט המנהלי (החל בהחלטה לפתוח בחקירה, דרך החלטה על הגשת כתב אישום והגדרת סעיפי העבירה, וכלה בהחלטה להגיש או לא להגיש ערעור)" (בג"ץ 6410/14 "אומץ" - אזרחים למען מנהל תקין וצדק חברתי ומשפטי נ' פרקליט המדינה, פסקה 69 (טרם פורסם, 4.2.2015); ראו גם עניין דתנר לעיל, פסקאות 35-37 והפסיקה שהוזכרה שם).

31. מן הכלל אל הפרט. נהיר וברי כי מלכתחילה, בשלב ההעמדה לדין, נוכח המסד הראייתי שנאסף במהלך החקירה, הימצאות הסם וה"מקססה" בתיקו האישי של המערער, תגובתו המיידית בעת הגעת השוטרים, התנהלותו הבעייתית במהלך החקירה ועוד – כל אלה ביססו ועגנו כדבעי את שיקול הדעת של התביעה להגיש כנגד המערער כתב אישום בעבירות כאמור. באותו השלב, כאשר לחובתו של המערער עמדו הראיות כמפורט לעיל, בהיותו חייל, נקל היה להבחין בינו לבין שני חבריו, שגיא וניר, שנכחו עמו במסיבה ואחזו בשלב כזה או אחר בכלי לצריכת סם, או בסם עצמו, לפי העניין. אמנם, כאמור, בהתאם להנחיית היועץ המשפטי לממשלה (סעיף 7 להנחיה 4.1105 לעיל) – שני חבריו של המערער לא הועמדו לדין פלילי, ברם, לנוכח האכיפה המוגברת בעבירות סמים בצבא, בעקבות מאפייני המשמעת והכוננות המתחייבים במסגרת הצבאית, עובדת היותו של המערער חייל, היוותה נתון ענייני, המבחין בינו לבין חבריו (ראו: ע"מ/31/03, 30 סמל ביטון נ' התובע הצבאי הראשי (2003); ע/16/14 טור' כהן נ' התובע הצבאי הראשי, פסקה 93 (2016)).

יש להדגיש, כי אף השינוי מן העת האחרונה, במדיניות התביעה הצבאית, כמפורט לעיל (ראו פסקאות 9 ו-12), לא היה בו כדי להועיל למערער באותו שלב של ההליך הפלילי, נוכח אי-נטילת האחריות למעשיו, אשר באה לידי-ביטוי בהימנעותו מלמסור דגימת שתן בחקירה, בהתחמקותו מחקירה ואף בהמשך, בשקריו בבית הדין קמא (ראו סעיף 17 להנחיה 3.07 לעיל).

32. ברם, משהתבררו העובדות והתחדדו הנסיבות, השתנתה התמונה באופן שלא ניתן עוד לבסס את הפער בין השלכותיו של ההליך הפלילי על המערער לבין אי-נקיטת הליכים, מחוסר עניין לציבור, כנגד חבריו, בעיקר, שגיא – אך ורק על עצם היותו של המערער חייל. לכתחילה עסקינן במי שהחזיק סם מסוכן מסוג קנאביס, בכמות מועטה, לפרק זמן קצר (בית הדין קמא העריך כי חלפו כשעתיים עד לבוא

השוטרים), ובנסיבות שאינן צבאיות. משבואר עוד, לאחר שמיעת הראיות, כי שגיאה היא זה אשר הביא את הסם והכלים למסיבה והוא שצריך מן הסם; וכי המערער קיבל לידי משגיאה את הסם והכלי, על מנת לאחסן אותם לפרק זמן קצוב עבור שגיאה; משלא הוכח כל קשר נוסף של המערער לסם – הרי שהרשעתו של המערער בפלילים, בעבירה הנושאת רישום פלילי, אף אם מופחת, לעומת ההחלטה לסגור את תיק החקירה בעניינו של שגיאה – הדמות הדומיננטית בפרשה ומי שהחטיא את המערער – בעילה של חוסר עניין לציבור, פוגעת פגיעה קשה בתחושת הצדק וההגינות, ולא ניתן להותירה על כנה (ראו גם סעיף 7 להנחיית התביעה הצבאית הראשית בנושא סמים (הנחיה 2.05), המאפשר בנסיבות דומות לייחס במקרה של החזקת סם מסוכן, סעיף עבירה שאינו נושא רישום פלילי). הדברים מקבלים משנה תוקף לנוכח השינוי שחל לאחרונה במדיניות התביעה, המאפשר, בנסיבות דומות, הגם שבכפוף לנטילת אחריות של החשוד להחזקת הסם, להימנע כליל מהעמדתו לדין פלילי (ראו סעיף 8(3) להנחיה 3.07 לעיל).

33. ודוקו: אף כי הרישום הפלילי אינו מסווג כעונש ואינו נזכר בגזר הדין, "לעתים, תוצאות הלוואי של הרישום הפלילי חמורות יותר, מבחינתו של הנאשם, מהעונש אשר יוטל עליו" (ע/43/01 **התובע הצבאי הראשי נ' סמל אטדגי** (2001)), לפיכך, במקרים המתאימים, עשויה ההשלכה של הרישום הפלילי על הנאשם להקים לו הגנה מן הצדק, שפתרונה בסעד מידתי והולם (ראו והשוו: ע/74,75/16 **רב"ט אלי-מלך נ' התובע הצבאי הראשי** (2016)).

34. אשר על כן, בשלב זה, לאחר שמיעת הראיות, קביעת ממצאי המהימנות והעובדות על-פיהם, חרף שקריו של המערער בחקירה ובמשפט, ועל אף היותו חייל, נותר הפער בינו לבין חבריו, פער שאיננו מידתי ואינו הוגן, המחייב התערבות מטעמים של צדק.

35. כעת נשאלת השאלה איזהו הסעד המידתי וההולם, אשר ראוי לנקוט בנסיבות העניין. בהיות ההכרעות במסגרת הדוקטרינה של הגנה מן הצדק פרי איזונים בין אינטרסים חברתיים שונים, נפק, כי מששוכנע בית המשפט שקיומו של ההליך אכן כרוך בפגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגינות, עליו לבחון אם לא ניתן לרפא את הפגמים שנתגלו באמצעים מתונים ומידתיים יותר מאשר ביטולו של כתב האישום (ראו: ע/70/16 **רב"ט סוויד נ' התובע הצבאי הראשי** (2016)). כך למשל נקבע, כי:

"בין היתר, עשוי בית המשפט לקבוע כי הפגיעה שנגרמה לנאשם, אף שאינה מצדיקה את ביטול כתב-האישום שהוגש נגדו, מצדיקה היא את ביטולם של אישומים ספציפיים, או תהא ראויה להישקל לטובתו בקביעת עונשו, אם יורשע. כן

עשוי בית-המשפט לקבוע כי תיקון הפגיעה יכול שיעשה במסגרת בירורו של המשפט, כגון בבירור שאלת קבילותה של ראייה שהושגה תוך שימוש באמצעים פסולים" (עניין **בורוביץ לעיל**, עמ' 807-808, ראו גם: ע"פ 1292/06 **תורק נ' מדינת ישראל** (טרם פורסם, 20.7.2009)).

36. בצד סעדים, כגון ביטול האישום, ביטול פרטי האישום, פסילת ראיות או הקלה בעונש, נדונה גם האפשרות, כי במסגרת הגנה מן הצדק, יורה בית המשפט על תיקון כתב האישום, כאמצעי מתון ומידתי מביטול כתב אישום, על דרך של המרת סעיף אישום המופיע בכתב האישום לסעיף אישום אחר, קל יותר (ראו: סעיף 150 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 וסעיף 353 לחוק השיפוט הצבאי; וראו: חוות-דעתה של כב' השופטת ברק-ארז בע"פ 5975/14 **אגבריה נ' מדינת ישראל**, פסקה 22 (טרם פורסם, 31.12.2015); רע"פ 6091/11 **פלוני נ' התובע הצבאי הראשי**, פסקה 9 (טרם פורסם, 27.2.2012); עניין **מובארק לעיל**, פסקה 155; עניין **כהן לעיל**, פסקה 90 ו-93).

37. בהתאם, פסק בית-דין זה את הדברים הבאים:

"פעולתו של בית-הדין במסגרת סמכותו על-פי סעיף 353 'לתקן' את כתב האישום או 'לבטלו' צריכה להעמיד את ההליך על כנו הצודק וההוגן. לעיתים, אי ההגינות או אי הצדק יגררו אחריהם ביטול כתב האישום כולו; לעיתים, יתחייב ביטול חלקו; לעיתים, יתחייב שינוי כתב האישום על-ידי המרת סעיף העבירה, הכלול בו" (ע/124/10 **סמ"ר אסמאעיל נ' התובע הצבאי הראשי** (2011)).

38. במקרה שלפנינו, עיקר הפגם, המערור תחושה קשה של פגיעה בהגינות ובצדק, נעוץ בפער בין **תוצאות ההליך הפלילי** בעניינו של המערער לבין אי-נקיטת ההליכים כלפי חבריו ובעיקר, כלפי שגיא, כאמור. תוצאות ההליך הפלילי באות לידי-ביטוי הן ברישום הפלילי הנלווה להליך בעניינו של המערער והן בסוגיית העונש. כפי שפורט, הליך העמדתו של המערער לדין פלילי יסודו במסד ראיתי מתאים והוא מעוגן היטב בצרכי האכיפה הנמרצים בכל הנוגע לעבירות סמים, המבוצעות על-ידי חיילים. יתרה מזאת, העמדתו לדין של המערער אף התבקשה, נוכח התנהלותו המתחמקת והמחשידה בחקירה. אף בהמשך, משהתנהל משפט הוכחות, נוכח ההתרשמות השלילית מעדותו של המערער בעדותו בבית הדין ואף נוכח חלקו בהחזקת הסם והכלי, כמפורט לעיל – לא היה מקום להורות על ביטול כתב האישום. נקיטת סעד מעין זה, בנסיבות העניין, תהיה מרחיקת לכת ובלתי-מידתית. בחינת כלל נסיבות המקרה ואף התחשבות בנסיבות העושה, מעלה כי במקרה דנן, ניתן וראוי לרפא את הפגם שנפל, על-ידי המרת סעיף האישום, לכזה

שהולם מחד גיסא את מעשיו של המערער ומאידך גיסא, מצמצם במידה משמעותית את הפער בינו לבין שגיא, במישור תוצאות ההליך.

39. על כן, מצאנו להורות על ביטול הרשעתו של המערער בעבירות של החזקת סם מסוכן והחזקת כלי לצריכתו. חלף זאת, יורשע המערער בשתי עבירות של התנהגות מבישה, לפי סעיף 129 לחוק השיפוט הצבאי, סעיף שאינו נושא רישום פלילי.

הערעור כנגד גזר הדין

א. גזר דינה של הערכאה קמא

40. בית הדין קמא, לאחר שיישם את מבחן "הקשר ההדוק" (ראו: ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (טרם פורסם, 29.10.2014)), הגדיר את שתי העבירות שבהן הורשע המערער כ"אירוע אחד". בהמשך, עמד בית הדין על האינטרס החברתי במיגור נגע הסמים מן המסגרת הצבאית ובחן את נסיבות ביצוע העבירות שהוכחו לפניו, ובהן, חלקו של המערער באירוע, פרק הזמן שבו החזיק בסם המסוכן ובכלי, משקלו של הסם ואף את הקביעה, שלפיה התקיים בו יסוד נפשי של "עצימת עיניים" כלפי החזקת הסם והכלי ברשותו. לאחר מכן, סקר בית הדין את מדיניות הענישה הנוהגת, תוך שהוא מדגיש, כי "כלל נקוט הוא בפסיקה הצבאית, כי חייל המורשע בעבירות שעניינן מעורבות בעולם הסמים, לרבות החזקה בסם, דינו מאסר בכליאה, אם כי כל תיק נבחן לגופו". בראי התמונה הכוללת, מצא בית הדין להעמיד את מתחם העונש ההולם בין 15-60 ימי מאסר בפועל.

41. בית הדין קמא מצא, כי בהיעדר נטילת אחריות למעשיו, לא מתקיימים בעניינו של המערער שיקולי שיקום, המצדיקים חריגה לקולה מן המתחם. בתוך מתחם העונש ההולם, שקל בית הדין קמא לזכותו של המערער את עברו הנקי; את גילו הצעיר; את הסימנים להשתלבותו, לאחרונה, בשירות הצבאי ואת מעמדו של חברו האזרח, מי שהביא את הסם והכלי ואף השתמש בסם. מנגד, מצא בית הדין קמא ליתן משקל לחומרה לאי-נטילת האחריות למעשים ואף לאופן שבו התחמק המערער מחקירה. באיזון בין כל אלה, מצא בית הדין להימנע מלהורות על מאסר ממשי של המערער והשית עליו מאסר בפועל בעבודה צבאית למשך 30 ימים, לצד מאסר מותנה והורדה בדרגה.

ב. טענות הצדדים בערעור

42. ההגנה עתרה ליתן משקל של ממש לנסיבות שהוכחו בבית הדין קמא ובהן: היעדר תכנון ויוזמה מצדו של המערער להחזקת הסם והכלי; משקלו המועט של

הסם; פרק הזמן הקצר שבו היה ברשות המערער; ואף הקביעה, כי המערער עצם את עיניו מלברר האם הסם והכלי הוטמנו בתיקו. נטען, כי משלא הוכח כל ניסיון של המערער לעשות שימוש בסם, אין לקבוע כי מתקיימים בעניינו השיקולים הייחודיים לאכיפה בנושא זה בצבא ולפיכך, ראוי היה להעמיד את ספו התחתון של מתחם העונש ההולם, על מאסר מותנה בלבד.

43. עוד נטען, כי ראוי היה להימנע כליל מהטלת רכיב של מאסר בפועל על המערער, נוכח מצבו של חברו האזרח, שגיא, אשר כלל לא הועמד לדין, חרף חלקו הדומיננטי באירוע, בהיותו מי שהביא את הסם והכלי למסיבה ומי שהכניס את הסם והכלי לתיקו של המערער. נטען, כי נוכח הפער בין השניים, מטעמים של צדק, יש להקל בעונשו של המערער.

44. מנגד, עתרה התביעה להימנע מלהתערב בעונש שהושת על המערער ושבה והדגישה לחומרה את התנהלותו המתחמקת בחקירה, את שקריו בבית הדין קמא ואת העובדה, כי לכל אורך הדרך, לא נטל אחריות למעשיו.

ג. דיון והכרעה

45. אכן, ככלל, עבירות סמים במהלך השירות הצבאי, לרבות עבירות של החזקת סם מסוכן במשקל שאינו רב, מחייבות ענישה ממשית מטעמים של הלימה והרתעה (ראו: ע/45/12 התובע הצבאי הראשי נ' טור' מוראשוב (2010); ע/143/09 סמל כרמי נ' התובע הצבאי הראשי (2010)). עם זאת, נסיבות המעשה כפי שהוכחו במקרה דנן הן מינוריות וענייני, בסופו של יום, בהחזקת סם במשקל מועט וכלי, עבור אחר ולפרק זמן קצר. זאת ועוד, נקבע כאמור, כי היוזמה להטמנת הסם והכלי ברשותו של המערער ואף הביצוע, היו של חברו האזרח, וכי המערער חשד בכך ונמנע מלברר זאת, כך שהתקיים בו יסוד נפשי של "עצימת עיניים".

46. לנסיבות מינוריות אלו יש להוסיף את הפער שנוצר בעקבות העמדתו של המערער לדין פלילי על חלקו באירוע לעומת סגירת תיק החקירה של חברו האזרח, מי שצרך מן הסם והטמינו בתיקו של המערער. אמנם, קיימת חשיבות לאכיפה נמרצת ביחס לחיילים בכל הנוגע לעבירות הסמים ואין להתעלם מן העובדה שהמערער לא נטל אחריות למעשיו, ברם – כפי שפירטנו לעיל, הפער שנוצר בעקבות תוצאות ההליך הפלילי בעניינו של המערער לעומת אי-נקיטת ההליכים כלפי חברו, הוא פער ניכר, המעורר תחושה קשה של חוסר הגינות ואי-צדק. הפער אמנם צומצם במידה ניכרת בעקבות הסעד של המרת סעיפי האישום בסעיפים שאינם נושאים רישום פלילי ואולם, בהצבר נסיבות זה, הוא מחייב הקלה גם

במידת העונש שהוטל על המערער (להתערבות לקולה בעונש מטעמים של הגנה מן הצדק ראו: עניין כהן לעיל, פסקה 95; עניין סויד פסקה 76).

47. עולה מן המקובץ, כי על מנת לרפא את הפגם שנפל, מטעמים של צדק, פרט לשינוי סעיפי העבירות, כאמור, יש להקל גם בעונשו של המערער, באופן שיועמד בספו התחתון של מתחם העונש ההולם שקבע בית הדין קמא, דהיינו, יופחת ל-15 ימי מאסר בפועל בדרך של עבודה צבאית.

48. ערעור ההגנה על הכרעת הדין מתקבל, אפוא, כך שהמשיב יורשע בשתי עבירות של התנהגות מבישה, לפי סעיף 129 לחוק השיפוט הצבאי, חלף העבירות של החזקת סם מסוכן והחזקת כלי לצריכת סם מסוכן. ערעור ההגנה על גזר הדין מתקבל אף הוא, כך שעונשו של המערער יועמד על 15 ימי מאסר בפועל בדרך של עבודה צבאית, לצד עונשי מאסר מותנה שנקבעו והורדה לדרגת טוראי.

49. על המערער להתייצב ביום 7.5.2017, בשעה 9:00, במשרדה של הממונה על העבודה הצבאית במקמצי"ר, לריצוי עונש המאסר בפועל בעבודה צבאית.

ניתן והודע היום, ד' באייר התשע"ז, 30 באפריל 2017, בפומבי ובמעמד בעלי הדין.

שופטת	המשנה לנשיא	הנשיא	
למקור	נאמן	העתק	_____ חתימת המגיה:
מכני	קורל	סגן	
הדין	בית	קצינת	_____ תאריך: